

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.ofa.k.remissor@regeringskansliet.se
(Fi2026/00577)

Remissyttrande – Belägg för broms? Åtgärder för starkare incitament till lägre kommunalskattesatser (SOU 2026:20)

Sammanfattning

Region Kronoberg har av Finansdepartementet beretts tillfälle att avge yttrande över ovanstående remiss.

Regeringen beslutade den 28 augusti 2025 att ge en särskild utredare i uppdrag att analysera hur statliga åtgärder som motverkar ökande skattesatser och statliga åtgärder som stimulerar skattesänkningar i kommuner och regioner kan utformas, samt lämna förslag på sådana åtgärder. Utredaren har nu kommit med ett betänkande.

Region Kronoberg delar utredningens ambition att stärka långsiktighet, effektivitet och transparens i kommunsektorns ekonomiska styrning. Det är positivt att incitamenten för ansvarsfull skattepolitik tydliggörs.

Samtidigt bedömer regionen att flera av de föreslagna åtgärderna, särskilt systemet med skattebroms och skattesänkingsbidrag, riskerar att få oönskade effekter för regionsektorn samt inskränker det kommunala självstyret. Förslagen tar i otillräcklig grad hänsyn till regionernas strukturella kostnadsutveckling, främst inom hälso- och sjukvården, samt behovet av stabil finansiering över konjunkturcykeln.

Regionen avstyrker därför införandet av skattebroms i dess nuvarande utformning, men tillstyrker delar av förslagen avseende ökad transparens och långsiktig planering.

Synpunkter

- Regionen vill understryka att regionernas ekonomiska förutsättningar skiljer sig väsentligt från kommunernas. Kostnadsutvecklingen inom hälso- och sjukvården drivs i hög grad av faktorer som ligger utanför regionernas direkta kontroll, såsom medicinsk utveckling, demografiska förändringar och nationella krav på tillgänglighet och kvalitet. Mot denna bakgrund är möjligheten att justera skattesatsen ett centralt verktyg för att

säkerställa en långsiktigt hållbar finansiering av välfärdens kärnverksamheter.

- Regionen bedömer att systemet med skattebroms och skattesänkingsbidrag innebär flera risker:
 - Vid konjunkturedgångar riskerar systemet att förstärka ekonomiska svängningar. Minskade skatteintäkter kombinerat med ökat vårdbehov kan skapa behov av skattehöjningar, vilka enligt förslaget samtidigt belastas med en avgift.
 - Förslaget utgår i stor utsträckning från att skattehöjningar är ett resultat av bristande effektivitet, vilket inte speglar regionernas verklighet. Avgiften vid skattehöjningar innebär en ytterligare ekonomisk belastning i redan ansträngda lägen. Förslaget tar heller inte hänsyn till att regionerna i nuläget har olika nivå på skattesatsen. Förslaget inskränker även på det kommunala självstyret.
 - Regionen noterar att systemet i praktiken innebär en omfördelning där regioner som höjer skatten finansierar bidrag till de som sänker den. Detta tar inte hänsyn till skillnader i behov, kostnadsstruktur och demografiska förutsättningar.
- Regionen ser i huvudsak positivt på förslaget att frikoppla statliga skattereduktioner från den kommunala skattesatsen. Förslaget ökar transparensen och tydliggör konsekvenserna av lokala skattebeslut.
- Regionen är positiv till att det bör finnas krav på långsiktig planering av skattesatsen, krav på motivering vid skattehöjningar samt förstärkt fokus på effektivitet i verksamheten.
 - Regionen vill dock framhålla att ökade krav på uppföljning och redovisning bör utformas så att de inte medför en oproportionerlig administrativ belastning.

Region Kronoberg avstyrker införandet av skattebroms och skattesänkingsbidrag i dess nuvarande utformning men tillstyrker delar av förslagen avseende ökad transparens och långsiktig planering.

Barnrättsperspektiv

Det framgår inte av remissen om en prövning av barnets bästa har genomförts.